

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 21, 2025

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1799](#) 28-11-2025

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:1282](#) 21-11-2025

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:1213](#) 07-11-2025

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:3328](#) 20-11-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:3097](#) 18-11-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:3100](#) 18-11-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:7191](#) 13-11-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:6793](#) 21-10-2025

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:9848](#) 19-11-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:9701](#) 02-09-2025

RECHTSPRAAK

Beslissing over contact tussen vader en kinderen in het kader van geschillenregeling. EVRM.

Feiten en omstandigheden

De ouders hebben gezamenlijk gezag over beide minderjarige kinderen; minderjarige 1 woont bij de moeder en minderjarige 2 verblijft uit huis in een jeugdhulpaccommodatie. Voor beide minderjarigen geldt een ondertoezichtstelling, voor minderjarige 2 een machtiging uithuisplaatsing, en voor beide minderjarigen een door de gecertificeerde instelling (GI) te bepalen contactregeling.

De vader legt een geschil voor over de uitvoering van de contactregeling en verzoekt om frequent en onbegeleid contact met beide minderjarigen, om contact tussen de minderjarigen onderling en om informatie over de verblijfplaats en verschillende soorten informatie over het uit huis geplaatste kind. De GI en de moeder vinden dit (momenteel) niet in het belang van de minderjarigen: beide minderjarigen hebben duidelijk aangegeven geen contact met de vader te willen vanwege angst en behoefte aan rust. Begeleid contact tussen de minderjarigen onderling wordt wel passend geacht. De GI houdt de verblijfplaats van minderjarige 2 – het uit huis geplaatste kind – geheim omdat dit kind bang is dat de vader haar komt ophalen en hierdoor spanning ervaart.

Beoordeling

De kinderrechter behandelt het verzoek van de vader op grond van de geschillenregeling en stelt voorop dat zowel de GI als de rechter vanuit hun wettelijke taak moeten bevorderen dat ouder en kind contact kunnen hebben. Uit vaste jurisprudentie van het EHRM volgt dat het wederzijds genot van ouder en kind van elkaars gezelschap een wezenlijk onderdeel vormt van *family life* onder artikel 8 EVRM. Wel is het zo dat het belang van het kind zwaarder kan wegen dan het belang van de ouder, zodat het ontbreken van contact niet automatisch een schending van het EVRM oplevert en evenmin betekent dat de GI haar taak niet nakomt.

De kinderrechter oordeelt dat contactherstel nu niet in het belang van de kinderen is. Beide kinderen hebben herhaaldelijk en duidelijk verklaard dat zij geen contact met de vader willen.

en hebben daarvoor concrete redenen gegeven, waaronder angst, gevoelens van onveiligheid en ervaringen van verbaal geweld. Hoewel niet is vastgesteld dat alle door de kinderen genoemde gebeurtenissen daadwerkelijk hebben plaatsgevonden, zijn hun uitlatingen zeer zorgwekkend en moeten deze, juist gezien hun leeftijd, zwaar worden meegewogen. De kinderen hebben op dit moment rust nodig en moeten zich kunnen richten op de hulpverlening. Daarom worden de verzoeken van de vader tot omgang afgewezen; alleen maandelijkse kaartjes (zonder demonische of andere belastende inhoud) via de GI aan minderjarige 2 worden toegestaan.

Dit laat onverlet dat in de toekomst wel weer contact mogelijk kan zijn; het blijft aan de GI om regie te voeren wat betreft de mogelijkheden voor contactherstel, waarbij het belang van de kinderen voorop staat.

De vader krijgt wel recht op wekelijkse informatie over het welzijn en de medische situatie van minderjarige 2, maar de GI hoeft de verblijfplaats voorlopig niet te delen vanwege de onveiligheidsgevoelens en de uitdrukkelijke wens van het kind. Het contact tussen de kinderen onderling wordt vastgesteld conform het voorstel van de GI: begeleid eens per twee weken en vrij contact via telefoon.

Conclusie

De rechtbank bepaalt (i) dat de vader – via de GI – minderjarige 2 eens per maand een kaartje stuurt (zonder demonische of andere belastende inhoud), (ii) dat de GI de vader wekelijks medische informatie verstrekt over minderjarige 2, alsmede informatie over de ontwikkeling, het welzijn en gebeurtenissen met minderjarige 2, (iii) dat minderjarigen onder begeleiding eens per twee weken een dagdeel omgang met elkaar hebben en zij vrijuit met elkaar communiceren via hun telefoon. Het meer of anders verzochte wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 02-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:9701

Zaaknummer: 455204

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Prejudiciële vragen (art. 392 Rv). Verbintenissenrecht. Huurrecht woonruimte. Beoordeling vordering tot ontruiming woning indien daarin ook kinderen wonen. Betekenis van artikel 3 lid 1 IVRK (belang van het kind).

Feiten en procesverloop

Een woningcorporatie vorderde ontruiming van een huurwoning omdat in of nabij de gehuurde woning – waarin de twee huurders samen met hun twee minderjarige kinderen wonen – drugs, munitie en een vuurwapen waren aangetroffen. De huurders hadden daarmee ernstig in strijd gehandeld met hun verplichtingen als huurders, maar ontruiming zou de belangen van de kinderen kunnen schaden. De voorzieningenrechter zag dat rechters verschillend omgaan met artikel 3 IVRK bij huisuitzettingen van gezinnen en legde daarom prejudiciële vragen aan de Hoge Raad voor.

De prejudiciële vragen draaien om drie thema's en komen kort gezegd op het volgende neer. Ten eerste vroeg de voorzieningenrechter of en hoe het criterium uit artikel 3 lid 1 IVRK kan worden ingevuld zodat het een concreet handvat biedt voor toetsing in ontruimingszaken, welke rol verwijtbaar gedrag van de ouders daarbij speelt en of dit criterium de rechter verplicht of in ieder geval legitimeert om ook de kwaliteit van mogelijke opvang of alternatieve huisvesting te beoordelen.

Ten tweede stelde de voorzieningenrechter vragen over zijn onderzoeksplicht: hoe ver hij ambtshalve moet gaan, welke informatie hij van partijen mag verwachten, of hij zelf inlichtingen mag inwinnen bij gemeente of hulpverlening (mede gezien de privacywetgeving), in hoeverre hij andere instanties zoals de Raad voor de Kinderbescherming of een gezinsvoogd in een ondertoezichtstelling actief moet betrekken, en of het aanbeveling verdient om de civiele ontruimingszaak aan te houden wanneer parallel een bestuursrechtelijk sluitingstraject loopt.

Ten derde vroeg de voorzieningenrechter of hij ontruiming onder voorwaarden mag toestaan, zoals pas nadat opvang of alternatieve huisvesting voor de kinderen is geregeld, en welke

ruimte hij daarbij heeft.

Beoordeling van cassatiemiddelen

De beantwoording van de prejudiciële vragen komt op het volgende neer. Artikel 3 IVRK verplicht de rechter om in zaken waarin een maatregel kinderen treft de belangen van die kinderen als eerste overweging en dus met bijzonder gewicht in de belangenafweging te betrekken, zonder dat deze belangen per definitie doorslaggevend hoeven te zijn. Verwijtbaar handelen van de ouders doet aan dat gewicht niets af: de belangen van kinderen worden zelfstandig beoordeeld. De rechter moet bovendien actief genoeg zijn om vast te stellen of kinderen worden geraakt door de ontruiming en welke alternatieve huisvesting mogelijk is, maar hij mag niet zelf informatie opvragen bij instanties zoals de gemeente, hulpverleners, de Raad voor de Kinderbescherming of een gezinsvoogd, omdat er geen wettelijke grondslag is voor zo'n onderzoek buiten partijen om en omdat privacybelangen dit verhinderen. Wel kan hij binnen het procesrecht gebruikmaken van zijn instructiebevoegdheden of een deskundigenbericht gelasten.

Alternatieve huisvesting is een belangrijk gezichtspunt bij de beoordeling, maar de verantwoordelijkheid voor het vinden of organiseren van opvang ligt primair bij de ouders en de overheid, niet bij de verhuurder, al kan van een woningcorporatie soms meer informatie worden verwacht dan van een particuliere verhuurder. Het al dan niet aanhouden van de civiele procedure totdat een bestuursrechtelijke sluitingsprocedure is afgerond is volgens de Hoge Raad afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waaronder het stadium waarin de bestuursrechtelijke procedure verkeert en de bij de ontruimingsvordering betrokken belangen. Daarvoor zijn geen algemene richtsnoeren te geven.

Verder mag de rechter modaliteiten verbinden aan een toewijzing van de ontruiming, zoals een langere ontruimingstermijn, aanhouding van de zaak om alternatieve huisvesting te faciliteren, of – onder omstandigheden – de voorwaarde dat eerst adequate opvang voor de kinderen beschikbaar is. Bij dit alles behoort de rechter ook rekening te houden met het belang van de verhuurder bij de ontruiming en de urgentie daarvan.

Conclusie

De conclusie strekt tot beantwoording van de prejudiciële vragen zoals hiervoor vermeld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-11-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1799

Zaaknummer: 24/04220

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Oma (met voogdij over de minderjarige) maakt bezwaar tegen vervangende toestemming voor erkenning aan de man.

Feiten en omstandigheden

In 2021 is de minderjarige geboren. De verwekker heeft de moeder na de geboorte verzocht om toestemming voor erkenning van de minderjarige. De moeder heeft deze toestemming niet gegeven. In 2024 is de moeder overleden. De oma is toen belast met testamentaire voogdij en de minderjarige woont bij de oma. De zaak gaat over de vervangende toestemming tot erkenning van de minderjarige door de verwekker. De rechtbank heeft dit verzoek toegewezen. De oma en de bijzondere curator zijn het daar niet mee eens en willen dat dit verzoek alsnog wordt afgewezen.

Grieven

De oma verzoekt in principaal hoger beroep vernietiging van de bestreden beschikking ten aanzien van de verlening van vervangende toestemming aan de man voor erkenning van de minderjarige en dat verzoek van de man alsnog af te wijzen.

De man stelt zich op het standpunt dat de oma geen belanghebbende is in deze procedure, zodat zij in haar hoger beroep niet-ontvankelijk dient te worden verklaard.

Beoordeling en motivering

Ontvankelijkheid oma

In zaken betreffende het personen- en familierecht kan, in afwijking van artikel 358 lid 2 Rv, krachtens artikel 806 lid 1 Rv van een beschikking hoger beroep worden ingesteld door de verzoeker, door degenen aan wie een afschrift van de beschikking is verstrekt of verzonden en door andere belanghebbenden. Welke personen in een zaak als deze als belanghebbenden moeten worden aangemerkt, moet door de rechter worden bepaald aan de hand van het criterium uit artikel 798 lid 1 eerste volzin Rv. Dit artikel bepaalt dat onder belanghebbende wordt verstaan degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft.

Vast staat dat de oma sinds het overlijden van de moeder is belast met de voogdij over minderjarige. Voogdij is een vorm van gezag. Volgens artikel 1:247 lid 1 BW omvat het ouderlijk gezag de plicht en het recht van de ouder zijn minderjarige kind te verzorgen en op te voeden. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat onder verzorging en opvoeding mede worden verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. Volgens artikel 1:204 lid 3 aanhef en onder a BW wordt geen vervangende toestemming voor erkenning verleend indien een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt. Het voorgaande betekent dat de beslissing over de erkenning door de man ertoe kan leiden dat de rechten of verplichtingen die de oma als gezagdragende voogd jegens minderjarige heeft rechtstreeks worden geraakt.

Vervangende toestemming

Partijen verschillen van mening over de vraag of de erkenning de belangen van de minderjarige zal schaden. Bij de toepassing van het bepaalde in artikel 1:204 lid 3 aanhef en onder a BW dienen de belangen van de betrokkenen te worden afgewogen, waarbij als uitgangspunt geldt dat zowel het kind als de verwekker er aanspraak op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking.

Nu de oma na erkenning van de minderjarige door de man als voogd het gezag over de minderjarige zal kunnen blijven uitoefenen, is het hof van oordeel dat door het verlenen van vervangende toestemming voor erkenning een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van de minderjarige niet in het gedrang komt. Daarbij neemt het hof de overwegingen van de rechtbank over en maakt deze tot de zijne.

Beslissing

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:3100

Zaaknummer: 200.351.437/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Draagmoederschap met draagmoederschapsovereenkomst waar draagmoeder achteraf van af wil wijken. Draagmoeder wil een actieve rol spelen bij de opvoeding van minderjarige.

Feiten en omstandigheden

Vader A en wensvader B hebben een relatie. Zij willen samen juridisch ouders worden van de minderjarige die geboren is uit een draagmoeder. De minderjarige is op de wereld gekomen met de bedoeling dat hij twee vaders zou hebben en dat hij periodiek contact zou onderhouden met de draagmoeder en haar gezin. Dit met als doel verbinding te voelen met zijn afkomst. De draagmoeder en vader A zijn ten tijde van deze zaak juridisch ouders van minderjarige. Vader A is belast met het eenhoofdig gezag over minderjarige. Wensvader B heeft een verzoek gedaan tot adoptie en gezamenlijk gezag over de minderjarige met vader A. Dit verzoek is in eerste aanleg toegewezen, maar in hoger beroep alsnog afgewezen. In deze zaak staan drie verzoeken van de draagmoeder centraal.

Verzoek

De draagmoeder verzoekt:

om gezamenlijk gezag over de minderjarige samen met vader A;
een omgangsregeling met de minderjarige;
dat vader A de draagmoeder moet informeren en consulteren over gewichtige aangelegenheden in het leven van de minderjarige.

Advies van de raad

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) adviseert de rechtbank om het verzoek van de moeder tot gezamenlijk gezag af te wijzen. De raad vindt dat de opvoeders van de minderjarige, te weten vader A en vader B, voortvarend beslissingen over de minderjarige moeten kunnen nemen. Volgens de raad kan er in het licht van de huidige onderlinge verhoudingen niet op een behoorlijke manier door de moeder en vader A inhoud worden

gegeven aan het gezag over de minderjarige.

De raad vindt dat er omgang tussen de moeder en de minderjarige moet plaatsvinden met het doel dat de minderjarige weet waar zijn wortels liggen. Daarbij past volgens de raad geen frequente omgangsregeling, zoals door de moeder verzocht. Om te bewerkstelligen dat er rust ontstaat en om de situatie te normaliseren, adviseert de raad dan ook een omgangsregeling tussen de moeder en de minderjarige van eens per drie maanden, twee dagdelen (acht à tien uur).

De raad adviseert de rechtbank om een informatieregeling vast te stellen die inhoudt dat vader A en vader B tweemaandelijks informatie over de minderjarige met de moeder delen middels een kort verslagje van eventuele mijlpalen en een foto.

Beoordeling en motivering

Gezag

Het verzoek om gezamenlijk gezag zal niet worden toegewezen als gevreesd moet worden voor een onaanvaardbaar risico dat het kind klem of verloren zou raken, of als er gezien het belang van het kind geen noodzaak bestaat voor de gevraagde wijziging.

Overeenkomstig de tussen partijen gemaakte afspraken verblijft de minderjarige sinds zijn geboorte in het gezin van vader A en vader B. De draagmoeder wil een grotere rol in het leven van de minderjarige. De rechtbank zal die rol echter niet aan de moeder toekennen. Als gevolg daarvan zal de draagmoeder – evenals nu al het geval is en in lijn met de afspraken in de draagmoederschapsovereenkomst – beperkt bij het leven van de minderjarige betrokken zijn en beperkt zicht hebben op wat hij nodig heeft. Hierdoor is de moeder naar het oordeel van de rechtbank niet, althans onvoldoende in staat om (samen met vader A) beslissingen te nemen in het belang van de minderjarige. Gelet daarop zal de rechtbank het verzoek van de moeder afwijzen.

Ten overvloede: de verhouding tussen de draagmoeder en vader A is dermate verstoord dat zij niet in staat zijn tot een behoorlijke gezagsuitoefening en dat zij beslissingen die van belang zijn voor de minderjarige in gezamenlijk overleg kunnen nemen. Belasting van de minderjarige met deze spanning is schadelijk voor hem en daarmee allerm minst in zijn belang. Ook daarop strandt het verzoek van de moeder.

Omgang

De niet met het gezag belaste ouder heeft het recht op en de verplichting tot omgang met zijn kind.

De rechtbank stelt voorop dat partijen een draagmoederschapsovereenkomst hebben gesloten waarin zij onder meer afspraken met elkaar hebben gemaakt over de rol van de moeder in het leven van de minderjarige. Inmiddels is de visie van de moeder op haar rol in het leven van de minderjarige veranderd en is het nakomen van de oorspronkelijk gemaakte en in de draagmoederschapsovereenkomst opgenomen afspraken niet langer verenigbaar met haar (moeder)gevoelens. Hoezeer de veranderde gevoelens van de moeder voor de rechtbank invoelbaar zijn is de rechtbank, evenals de raad en in lijn met het verweer van vader A en vader B, van oordeel dat het door de moeder vervullen van een opvoedersrol in het leven van de minderjarige niet in zijn belang is.

De rechtbank wijst het verzoek van de moeder af en wijzigt de voorlopige omgangsregeling aldus dat de minderjarige bij de moeder verblijft twee dagdelen per kwartaal (gedurende acht uren achtereenvolgend), te weten op de derde zaterdag van de eerste maand van ieder kwartaal van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Informatie

De rechtbank vindt het in het belang van de minderjarige dat de moeder tijdens de omgangsmomenten voldoende bij hem kan aansluiten en er op hoofdlijnen van op de hoogte is wat zich in zijn leven afspeelt. Overeenkomstig het advies van de raad zal de rechtbank daarom als informatieregeling vaststellen dat vader A de moeder eens per twee maanden een recente foto van de minderjarige stuurt en haar schriftelijk informeert over de algemene ontwikkeling van de minderjarige en eventuele medische bijzonderheden, alsmede verslag doet van zijn schoolprestaties, vrijetijdsbesteding en zijn sociale gedrag.

Beslissing

De rechtbank stelt een omgangsregeling vast, stelt een informatieregeling vast en wijst de overige verzoeken af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:9848

Zaaknummer: C/05/444041 / FA RK 24-3835

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof is voornemens prejudiciële vragen te stellen aan de Hoge Raad ex artikel 392 e.v. Rv: ontvankelijkheid gelijktijdig verzoek om nieuwe ondertoezichtstelling bij verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling. Ontvankelijkheid bij geëindigde ondertoezichtstelling in hoger beroep.

Feiten en omstandigheden

De twee kinderen van de ouders waren onder toezicht gesteld tot 6 april 2025. Op 4 april 2025 heeft de rechtbank de verzoeken van de vader om de ondertoezichtstelling met ingang van 6 april 2025 tot 6 april 2026 te verlengen met benoeming van een andere gecertificeerde instelling (GI), althans de kinderen zo snel mogelijk na 5 april 2025 opnieuw voor een jaar onder toezicht te stellen, ook met benoeming van een andere GI, afgewezen. De vader is in hoger beroep gekomen en heeft verzocht de kinderen zo spoedig mogelijk opnieuw voor een jaar onder toezicht te stellen, met benoeming van een andere GI.

Beoordeling en motivering

Het hof stelt voorop dat met de afwijzing van de verzoeken van de vader, de ondertoezichtstelling op 6 april 2025 van rechtswege is geëindigd. Het hof moet dus beoordelen of de vader ontvankelijk is in zijn verzoek in hoger beroep.

Uit de uitspraak van de Hoge Raad van 9 juli 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1113) volgt, in beginsel, dat een ondertoezichtstelling niet kan worden verlengd, indien die maatregel van rechtswege na verloop van de door de kinderrechter bepaalde duur is geëindigd.

De vader heeft in eerste aanleg betoogd dat op dat moment nog steeds aan de voorwaarden voor ondertoezichtstelling werd voldaan en heeft in verband hiermee een tweeledig verzoek gedaan: enerzijds tot verlenging van de lopende ondertoezichtstelling en anderzijds, indien en voor zover dit verzoek niet zou worden toegewezen, een verzoek tot het (opnieuw) onder toezicht stellen van de kinderen. Namens de vader is toegelicht dat hij, gelet op de beschikking van dit hof van 5 juni 2025 (ECLI:NL:GHSHE:2025:1562), zich genoodzaakt ziet slechts in

beroep te komen tegen de afwijzing van het verzoek tot (een nieuwe) ondertoezichtstelling en dus niet tegen de afwijzing van de verlenging van de (inmiddels geëindigde) ondertoezichtstelling. De vraag die zich hiermee aandient is allereerst of de vader in eerste aanleg zo'n (in feite voorwaardelijk) verzoek om (een nieuwe) ondertoezichtstelling kan doen terwijl er reeds een ondertoezichtstelling loopt.

Wet en literatuur laten onbeantwoord of de vader gedurende een lopende ondertoezichtstelling tevens een verzoek tot het (opnieuw) onder toezicht stellen van de kinderen kon doen. Gelet op het gehele procesverloop in eerste aanleg en in hoger beroep, de inhoud van het verzoekschrift in eerste aanleg en het beroepsschrift, alsmede het verhandelde tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep en de inhoud van de spreekantekeningen van de vader, kan het hof niet anders dan diens verzoek om een nieuwe ondertoezichtstelling tevens op te vatten als een verkapt verlengingsverzoek; de vader heeft geen inhoudelijke redenen aangevoerd waarom de kinderen meer waren gebaat bij een nieuwe ondertoezichtstelling dan bij verlenging van de lopende ondertoezichtstelling. De enkele reden waarom hij in hoger beroep heeft nagelaten dit expliciet te verzoeken, is gelegen in eerdere uitspraken van dit hof. Bovendien zijn dezelfde inhoudelijke redenen aangevoerd voor een nieuwe ondertoezichtstelling als voor de verlenging van de lopende ondertoezichtstelling zouden zijn aangevoerd.

Zoals dit hof in de beschikking van 5 juni 2025 (ECLI:NL:GHSHE:2025:1562) heeft overwogen werd na voornoemde uitspraak van de Hoge Raad van 9 juli 2021 de lijn in vaste rechtspraak in hoger beroep gevolgd, in die zin dat wanneer de GI of andere belanghebbenden van de beslissing tot de (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek tot verlenging van een ondertoezichtstelling in hoger beroep kwam, en de ondertoezichtstelling voor of tijdens de procedure in hoger beroep was verlopen, de GI of andere appellanten in hoger beroep niet-ontvankelijk werd(en) verklaard. De ondertoezichtstelling was immers verlopen en kon niet alsnog (met terugwerkende kracht) 'tot leven worden gewekt' en verlengd door het alsnog (geheel) toewijzen van het verzoek. Echter, in enkele recente uitspraken is van deze vaste lijn afgeweken. In de beschikking van Hof Den Haag van 21 augustus 2024 (ECLI:NL:GHDHA:2024:1483) is door de kinderrechtster in eerste aanleg een verzoek om het verlenen van ondertoezichtstelling voor een jaar gedeeltelijk toegewezen, namelijk voor zes maanden, en is het resterende verzoek afgewezen. Ná verloop van de toegewezen zes maanden, is het verzoek in hoger beroep tegen de afwijzing van de resterende zes maanden behandeld en is het oorspronkelijke verzoek alsnog geheel toegewezen, aldus gedeeltelijk met terugwerkende kracht. Het hof heeft geredeneerd dat ook in dat geval hoger beroep tegen de afwijzing van de verzochte langere duur openstaat: 'Daaraan doet niet af dat de ondertoezichtstelling inmiddels is geëindigd. Immers ook van de afwijzing van een verzoek tot

ondertoezichtstelling staat hoger beroep open.’ In de beschikking van Hof Arnhem-Leeuwarden van 17 september 2024 (ECLI:NL:GHARL:2024:5871) is een afgewezen verlengingsverzoek alsnog toegewezen, ná het verstrijken van de termijn van de lopende ondertoezichtstelling, aldus ook gedeeltelijk met terugwerkende kracht. Hier overwoog dat hof onder andere dat na het verstrijken van de ondertoezichtstelling, het afgewezen verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling in hoger beroep opnieuw in zijn geheel moet kunnen worden beoordeeld, aangezien anders ‘aan een partij of belanghebbende de mogelijkheid tot het instellen van hoger beroep feitelijk zou worden ontnomen.’ In literatuur en commentaren ná genoemde recente uitspraken wordt de ontwikkeling omarmd dat in zaken van hoger beroep wordt afgeweken van de door de Hoge Raad in 2021 uitgezette lijn. Voor het volgen van deze ontwikkeling heeft het hof in de beschikking van 5 juni 2025 vooralsnog onvoldoende ruimte gezien. Tot op heden heeft dit hof geconcludeerd dat uit de uitspraak van de Hoge Raad van 9 juli 2021 volgt dat als de ondertoezichtstelling van rechtswege na verloop van de door de kinderrechter bepaalde duur is geëindigd, de maatregel niet meer kan worden verlengd. Dit hof zag vooralsnog onvoldoende grond om nu van dit principe af te wijken. Bovendien wordt de ondertoezichtstelling in voornoemde recente uitspraken met terugwerkende kracht verleend of verlengd, en daarvoor biedt de wet geen ruimte. Vanuit het oogpunt van rechtsbescherming zou het wel wenselijk kunnen zijn dat de partij die in hoger beroep wil komen van een (deels) afwijzende beslissing ook na het verlopen van de ondertoezichtstelling nog ontvankelijk is in zijn verzoek. Een en ander klemmt temeer nu, in procedures betreffende de (verlenging van) ondertoezichtstellingen, belanghebbenden in eerste aanleg zich niet in alle gevallen door een advocaat hoeven te laten bijstaan. Van een ouder, die in eerste aanleg zonder advocaat is verschenen en zich niet wil neerleggen bij de gehele of gedeeltelijke afwijzing van een verzoek tot verlenging van een ondertoezichtstelling, kan niet worden verwacht dat hij volledig op de hoogte is van de hiervoor beschreven leer en de nuanceverschillen die zich in de feitenrechtspraak lijken te ontwikkelen en dat hij zich ervan vergewist dat voor zijn situatie wellicht níet de volledige drie maanden beroepstermijn geldt, zodat hij direct een advocaat inschakelt om een spoedappel in te dienen. Daarbij komt het vaak voor dat de mondelinge behandeling in eerste aanleg van een verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling bewust tegen het einde van de duur van de lopende ondertoezichtstelling wordt gepland om zo de meest recente gegevens bij de beoordeling te kunnen betrekken of dat verlengingsverzoeken door de GI relatief laat worden aangebracht. Het komt dan ook voor dat hooguit één tot twee weken tot enkele dagen, of nog minder zoals in dit geval, resteren om spoedappel in te stellen. Ook na de beschikking van dit hof van 5 juni 2025 is nog enkele malen door gerechtshoven afgeweken van de vaste lijn. In twee beschikkingen van Hof Arnhem-Leeuwarden van 3 juli 2025 (ECLI:NL:GHARL:2025:4094 en ECLI:NL:GHARL:2025:4096) is de bestreden beschikking waarin het verzoek om verlenging

van de ondertoezichtstelling is afgewezen vernietigd, hoewel de ondertoezichtstelling in verband met het niet-verlengen inmiddels van rechtswege was geëindigd, en zijn de kinderen in hoger beroep alsnog met ingang van heden (opnieuw) onder toezicht gesteld tot de oorspronkelijk verzochte termijn. Dat hof overwoog dat de vader en de GI ontvankelijk waren in hun verzoeken in hoger beroep omdat zij tijdig, binnen de in artikel 358 Rv genoemde termijn van drie maanden, in hoger beroep zijn gekomen. Dat hof overwoog dat het niet zo kan zijn dat van een uitgesproken verlenging wel beroep openstaat hetwelk tot een andere beslissing kan leiden en van een afwijzing niet: 'Ook een afwijzing moet door een hogere rechter kunnen worden getoetst en tot een andere beslissing kunnen leiden. Het hof is van oordeel dat het systeem van de wet meebrengt dat in geval het hof van oordeel is dat de rechtbank het verlengingsverzoek ten onrechte heeft afgewezen, het hof (opnieuw) een ondertoezichtstelling kan uitspreken, welke in tijd overigens wel beperkt is tot de einddatum van het oorspronkelijke door de GI gedane verleningsverzoek.' In de beschikkingen van Hof Arnhem-Leeuwarden van 29 juli 2025 (ECLI:NL:GHARL:2025:4815) en 2 september 2025 (ECLI:NL:GHARL:2025:5326) wordt echter weer overeenkomstig de 'oude' lijn overwogen dat de belanghebbenden niet ontvankelijk zijn in hun verzoek in hoger beroep tot verlenging van een inmiddels verlopen ondertoezichtstelling: 'De kinderrechter heeft in de bestreden beschikking van 11 februari 2025 het verzoek van de GI om verlenging van de ondertoezichtstelling van de kinderen afgewezen. Dit betekent dat de ondertoezichtstelling per 9 maart 2025 van rechtswege is geëindigd en op dit moment niet meer kan worden verlengd. Dat de door de moeder beoogde maximale termijn van de verlenging – namelijk tot 9 maart 2026 – nu nog niet is verstreken, doet er dan ook niet toe.' en 'De ondertoezichtstelling is op 5 februari 2025 verlopen en kan niet alsnog "tot leven" komen en verlengd worden door het alsnog toewijzen van het verzoek.'

Gelet op genoemde uitspraken ontbreekt het aan rechtseenheid ten aanzien van de mogelijkheid om de afwijzing van het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling in hoger beroep te laten toetsen. Het ontbreekt ook aan duidelijkheid over hoe het door de Hoge Raad in de uitspraak van 9 juli 2021 geformuleerde principe dat een van rechtswege geëindigde ondertoezichtstelling niet meer kan worden verlengd, zich verhoudt tot het beginsel van rechtsbescherming (in hoger beroep).

Het hof acht het van belang dat het duidelijk is of een toetsing in hoger beroep van een afwijzende beslissing mogelijk is, en zo ja onder welke voorwaarden. Het hof ziet in de onderhavige procedure aanleiding om op de voet van artikel 392 e.v. Rv de Hoge Raad prejudiciële vragen te stellen. Het antwoord op die vragen is nodig om op het verzoek van de vader (inhoudelijk) te kunnen beslissen en van belang voor de beslechting of beëindiging van talrijke andere geschillen waarin soortgelijke vragen zich aandienen. Het hof is voornemens

de volgende vragen aan de Hoge Raad te stellen:

1. Kan een belanghebbende gelijktijdig bij een door hem ingediend verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling op grond van artikel 1:260 BW een (al dan niet voorwaardelijk) verzoek doen op grond van artikel 1:255 BW tot het onder toezicht stellen van een minderjarige terwijl die minderjarige reeds onder toezicht is gesteld, en kan hij in dat verzoek ontvangen worden?
2. Is de gevolgtrekking die in de meeste beschikkingen van de hoven gegeven wordt aan voornoemd arrest van de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:2021:1113), te weten dat ook in hoger beroep een ondertoezichtstelling die van rechtswege is geëindigd niet meer kan worden verlengd, de juiste (in aanmerking genomen dat in de situatie die heeft geleid tot voornoemd arrest van de Hoge Raad een situatie in eerste aanleg betrof)?
3. Is een belanghebbende ontvankelijk in hoger beroep tegen een afwijzende beslissing van de kinderrechter op het verzoek om verlenging van ondertoezichtstelling, nadat ondertoezichtstelling van rechtswege is geëindigd na de beslissing van de kinderrechter, maar voor de beslissing van het hof?
4. Is het in dat verband van belang of een belanghebbende hoger beroep instelt terwijl op dat moment de ondertoezichtstelling nog niet, maar gedurende de procedure in hoger beroep (vóór de beschikking van het hof) van rechtswege is geëindigd?
5. Bestaat er een verschil in rechtsbescherming voor belanghebbenden in het geval een verzoek tot verlenging van een ondertoezichtstelling (gedeeltelijk) is afgewezen of in het geval een verzoek tot een eerste ondertoezichtstelling gedeeltelijk is afgewezen?
6. Kan een ondertoezichtstelling, die van rechtswege is geëindigd met terugwerkende kracht alsnog 'herleven' bij een gegrond hoger beroep tegen de afwijzing van een deel daarvan in eerste aanleg? Maakt het hierbij uit of het in eerste aanleg ging om een eerste ondertoezichtstelling of een verlenging van een ondertoezichtstelling?

Het hof vraagt de advocaat-generaal met klem om daar waar een antwoord op deze vragen niet strikt nodig is om op het verzoek te beslissen, zoals artikel 392 lid 1 aanhef Rv vereist, ze toch te beantwoorden, gelet op de actuele, niet alleen juridische, maar ook maatschappelijke en politieke relevantie van het onderwerp van rechtsbescherming van kinderen en ouders.

Conclusie

Het hof bepaalt dat de ouders zich moeten uitlaten over zijn voornemen om prejudiciële vragen aan de Hoge Raad te stellen en over de inhoud van die vragen, en houdt iedere verdere

beslissing aan.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 20-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:3328

Zaaknummer: 200.356.442_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vader verstrekt geld aan zijn zoons. Geldlening of schenking?

Feiten en omstandigheden

In maart 2018 zijn van de bankrekening van de vader bedragen van € 50.000 overgemaakt naar zoon 1 en zoon 2. Ten behoeve van de onderneming van zoon 1, zoon 2 en zoon 3 heeft de vader hen geld verstrekt. De drie zoons hebben een verklaring ondertekend, gedateerd 1 oktober 2020. Zij verklaren de verdeling van de schuld aan de vader per 31 december 2020 afzonderlijk in hun aangifte Inkomstenbelasting vast te leggen, zodanig dat ieder van hen per die datum een schuld aan de vader heeft van € 140.382. Er is een 'Verklaring van herroepelijke schenking' van 1 februari 2022 en een 'Verklaring van herroepelijke schenking' van 22 maart 2022, beide getekend door de vader. In beide verklaringen staat dat de vader met ingang van 2021 géén jaarlijkse schenkingen meer wil doen aan zoon 1, zoon 2, hun echtgenotes en hun kinderen. Bij brief van 18 februari 2022 heeft de rechtshulpverlener van de zoons, onder meer, aan de advocaat van de vader geschreven:

'Anders dan u stelt is er ter zake de door u genoemde bedragen van € 50.000 wel degelijk sprake van een leningsovereenkomst tussen cliënten en uw cliënt. (...) Daarmee kan van verduistering dan ook geen enkele sprake zijn. (...)

Het is juist dat uw cliënt aan mijn cliënten ieder een bedrag van € 140.382 heeft geleend. (...)

Het is echter nimmer de bedoeling geweest dat deze bedragen zouden worden terugbetaald. Sterker, jaarlijks wordt door de boekhouder van de familie de toepasselijke schenkingsvrijstellingen in mindering gebracht op de geleende bedragen. Daarnaast is er in het geheel niets bekend, laat staan overeengekomen, dat er afspraken zouden zijn gemaakt m.b.t. de terugbetaling. Dit blijkt uit niets en staat ook haaks op het feit dat er juist geschonken wordt door uw cliënt. (...)

In deze procedure heeft de vader gevorderd dat zoon 1 en zoon 2 ieder wordt veroordeeld tot betaling van € 50.000 en € 140.382. Uiteindelijk heeft het hof zijn vorderingen afgewezen. De vader heeft cassatieberoep ingesteld.

Bespreking van het cassatiemiddel

Onderdeel 1 richt zich tegen de rechtsoverwegingen van het hof, waarin het oordeelt dat geen sprake is van een overeenkomst van geldlening. De overwegingen luiden als volgt:

‘Zoon 1 en zoon 2 hoefden niet terug te betalen

3.22. Vader wil terugbetaling van een bedrag van € 140.382 want dit is aan zowel zoon 1 als zoon 2 geleend. Dat blijkt volgens hem uit de verklaring van 1 oktober 2020 (...). In de verklaring staat ook dat het een “lening van vader” betreft. Zoon 1 en zoon 2 betwisten dat en stellen dat het een schenking is geweest.

3.23. Het hof oordeelt dat zoon 1 en zoon 2 niet elk € 140.382 hoeven terug te betalen. Dat is gebaseerd op het volgende. Omdat vader een beroep doet op terugbetaling van een geleend bedrag rust op hem de stelplicht en zo nodig de bewijslast dat het hier een overeenkomst van geldlening betreft. (...) Voor de kwalificatie als overeenkomst van geldlening moeten twee stappen worden gezet. Allereerst moet de vraag worden beantwoord welke rechten en verplichtingen partijen zijn overeengekomen. Die vraag moet worden beantwoord aan de hand van de (...) Haviltexmaatstaf. Nadat de rechter met behulp van die maatstaf de overeengekomen rechten en verplichtingen heeft vastgesteld (uitleg), kan hij beoordelen of die overeenkomst de kenmerken heeft van een overeenkomst van geldlening (kwalificatie). Waar het daarbij om gaat, is of de overeengekomen rechten en verplichtingen voldoen aan de wettelijke omschrijving van de overeenkomst van geldlening.

Geen plicht om geld te verstrekken

3.24. Vader heeft erkend forse bedragen te hebben overgemaakt ten behoeve van de onderneming van zoon 1 en zoon 2. Volgens zoon 1 en vader gebeurde dit eigener beweging, uit vrijgevigheid, om zijn kinderen te bevoordelen en te ondersteunen. Voor een deel van de eerdere overgeboekte bedragen staat vast dat de betalingen schenkingen zijn. Ook gezamenlijke boekhouder heeft op 6 juli 2023 verklaard over de achtergrond van de betalingen van vader aan zoon 1, zoon 2 (en zoon 3):

“...liep de omzet jaarlijks steeds meer terug, en hiermee ook de behaalde resultaten. (...)

Al die jaren heeft vader geld in de zaak gestoken, met de intentie dat zijn zonen en hun gezinnen hier nog een fatsoenlijk inkomen uit konden halen. Bovendien moest vader wel iedere maand de huur ontvangen, om de hypotheek op de panden te kunnen betalen. (...)”

Van belang zijn verder de twee verklaringen van herroepelijke schenking van 2022. (...) Uit het voorgaande blijkt vrijblijvendheid voor vader bij het verstrekken van gelden. Ook klinkt het oogmerk van vader door om zoon 1 en zoon 2 én hun gezinnen te ondersteunen, ook al werd

dat geld door vader zakelijk verstrekt. In elk geval blijkt niet dat vader zich ertoe verplicht had om aan zoon 1 en zoon 2 een of meerdere keren, een som geld te verstrekken.

Geen terugbetalingsplicht

3.25. Daarnaast is niet gebleken dat zoon 1, zoon 2 of zoon 3 verplicht waren de verstrekte bedragen terug te betalen. Allereerst is duidelijk dat in elk geval in oktober 2020 al sprake was van een bedrag van € 140.382 dat vader aan zijn zoons ter beschikking had gesteld (...). Vader heeft echter niets op schrift gesteld waaruit een terugbetalingsplicht voor elk van de zonen kan worden aangenomen. Sterker nog, juist uit de verklaringen van herroepelijke schenking van vader is een aanwijzing te halen dat hij jaarlijks bedragen aan zoon 1 en zoon 2 heeft geschonken, en dat hij dat vanaf 2021 niet meer wilde. Vader is de Nederlandse taal niet goed machtig, maar heeft deze verklaringen bovendien willens en wetens ondertekend. Zoon 3 heeft immers (...) verteld dat hij deze verklaring heeft gezien en heeft besproken met vader. Daarbij heeft zoon 3 aan vader uitgelegd wat hij ondertekende.

3.26. Voor zover vader een terugbetalingsplicht wil lezen in de verklaring van oktober 2020 dan ziet het hof dat anders. Allereerst heeft vader gewezen op de dwingende bewijskracht die deze verklaring zou opleveren, volgens artikel 157 lid 2 Rv. De inhoud en strekking van artikel 157 Rv en de eisen van het rechtsverkeer brengen mee dat een akte slechts dwingend bewijs oplevert ten behoeve van de degene die in de akte als zodanig is aangewezen of degene te wiens behoeve de ondertekenaar van de akte zich blijkens de tekst daarvan heeft verbonden. Daarbij miskent vader echter dat de verklaring niet door hemzelf is ondertekend maar wel door de drie zoons van vader, blijkens de tekst ook namens henzelf. In bewijsrechtelijke zin is vader geen partij bij deze onderhandse akte. Hij kan dus niet worden aangemerkt als degene die in de akte is aangewezen ten behoeve van wie de akte dwingend bewijs oplevert of degene te wiens behoeve de ondertekenaars van de akte zich blijkens de tekst daarvan hebben verbonden. Aan de akte komt daarmee vrije bewijskracht toe.

3.27. Inhoudelijk hebben zoon 1 en zoon 2 over die verklaring toegelicht dat dat puur een fiscale achtergrond had. Vader wilde schenken aan zijn zoons maar wilde tegelijk schenkingsbelasting vermijden. Daarom is er voor gekozen de schenkingen als lening te administreren en het bedrag jaarlijks te verminderen met het bedrag wat fiscaal als schenkingsvrijstelling was toegestaan. Die constructie wordt ondersteund door de verklaring van gezamenlijke boekhouder van 20 februari 2024 waarin hij bevestigt dat de schenkingsvrijstelling voor het eerst is toegepast in 2019, maar later niet meer, vanwege de verklaring van herroepelijke schenking. In de verklaring van 6 juli 2023 is gezamenlijke boekhouder meer in detail ingegaan op de fiscale constructie:

“Conclusie: derhalve durf ik met droge ogen te beweren dat de door vader ter beschikking gestelde gelden als schenking moeten worden bestempeld. Temeer omdat er al die jaren geen cent aan rente in rekening is gebracht door vader.

Terechte vraag zou kunnen zijn, waarom dit toen niet direct als schenking is geboekt. Hiervoor zijn meerdere redenen: 1) omdat er anders veel schenkbelasting (...) betaald moest worden, waardoor er netto alsnog weinig overbleef om de zaak in ‘de benen te houden’. Uit fiscale overwegingen heb ik dit toen sterk afgeraden en voorgesteld dit gefaseerd middels de jaarlijkse schenkingsvrijstelling af te boeken. 2) de gelden zijn consequent overgeboekt op de zakelijke rekeningen, en niet op de privérekeningen van de zonen. 3) Mede een reden om de door vader aan zijn zoons geschonken bedragen vast te leggen in een ‘overeenkomst van geldlening’ was gelegen in het feit dat op die manier de schenkingen zouden kunnen worden verrekend ingeval van overlijden van vader. Immers, aangezien niet ieder van de kinderen een gelijk bedrag geschonken heeft gekregen kon dit op deze wijze worden glad getrokken bij overlijden door verrekening van de reeds geschonken bedragen bij verdeling van de nalatenschap van vader, zodat (...) ieder van de kinderen een gelijk deel zou hebben ontvangen uit de nalatenschap (...).”

Tenslotte hebben zoon 1 en zoon 2 gewezen op een verzoek van zoon 3 in 2016 om informatie of de vordering van vader belastingvrij kon worden weggeboekt als kwijscheldingswinst. Gezamenlijke boekhouder heeft toen (onweersproken) geadviseerd dat het fiscaal veiliger was de bedragen middels het benutten van de jaarlijkse schenkingsvrijstelling voor kinderen en kleinkinderen geleidelijk “af te boeken”, wat ook onder andere voor zoon 1 en zoon 2 is gebeurd. Tegenover deze gemotiveerde onderbouwing dat slechts om fiscale redenen is gesproken over “lening van vader” en “schuld aan vader”, en dat de bedoeling was het aan hen verstrekte bedrag via de jaarlijkse schenkingsvrijstelling af te bouwen, heeft vader te weinig gesteld om een terugbetalingsplicht aan te nemen.

3.28. Voor kwalificatie als overeenkomst van geldlening, waarop het primaire standpunt van vader voor terugbetaling is gebaseerd, is volgens artikel 7:129 BW vereist dat de ene partij, de uitlener, zich verbindt aan de andere partij, de lener, een som geld te verstrekken en de lener zich verbindt aan de uitlener een overeenkomstige som geld terug te betalen. Op basis van het bovenstaande is niet gebleken dat vader zich heeft verbonden tot de verstrekking van een geldbedrag. Ook is niet gebleken dat zoon 1 en zoon 2 zich hebben verbonden tot terugbetaling van het verstrekte bedrag. Daarom kan de overeenkomst niet gekwalificeerd worden als geldlening. Daaruit volgt dat zoon 1 en zoon 2 niet elk € 140.382 hoeven terug te betalen.’

De beslissing van het hof dat de overeenkomst niet gekwalificeerd kan worden als geldlening rust op twee pijlers: (1) Er was geen plicht voor de vader om geld te verstrekken; (2) Daarnaast

is niet gebleken dat de zoons verplicht waren de verstrekte bedragen terug te betalen. Dat het hof beide pijlers wezenlijk acht voor de kwalificatie geldlening (art. 7:129 BW), is onder meer zeer duidelijk uit r.o. 3.28. Tegen dit uitgangspunt richt zich geen klacht. Daaruit volgt dat voor verwerping van het cassatieberoep volstaat dat de klachten tegen een van de beide pijlers falen.

Subonderdeel 1.1 bevat de klacht dat het hof heeft miskend dat de wet niet voorschrijft dat een overeenkomst van geldlening schriftelijk wordt aangegaan. De advocaat-generaal (A-G) ziet geen reden voor een lezing van het arrest volgens welke een overeenkomst van geldlening niet vormvrij kan worden aangegaan. De zinsnede in r.o. 3.25 volgens welke de vader niets op schrift heeft gesteld waaruit een terugbetalingsplicht kan worden aangenomen, heeft klaarblijkelijk geen andere betekenis dan dat de uitleg die de vader aan de rechtsverhouding tussen partijen geeft, geen steun vindt in de overgelegde producties, in het bijzonder niet in de twee verklaringen van herroepelijke schenking. De klacht faalt.

De subonderdelen 1.2-1.4 bestrijden het oordeel in r.o. 3.25-3.27 en 3.28 dat geen sprake is van een verplichting tot terugbetaling.

De eerste klacht van subonderdeel 1.2 begrijpt de A-G aldus dat de door het hof omschreven stellingname van de zoons – dat de bedoeling was dat de vader de overgemaakte bedragen zou schenken, maar om fiscale redenen ervoor is gekozen om de schenkingen als geldlening te administreren en deze bedragen jaarlijks te verminderen met het fiscaal onder de schenkingsvrijstelling toegestane bedrag – onverlet laat dat partijen ook een geldlening kunnen hebben gesloten waarbij de vader steeds een deel van de schuld aan de zoons zou ‘schenken’. Dat het hof de overeenkomst niet in die zin heeft uitgelegd, zou onjuist of onbegrijpelijk zijn.

Zowel de rechts- als de motiveringsklacht faalt. Het is juist dat het door de vader bedoelde arrangement wél een geldlening in de zin van artikel 7:129 BW is. Dat een overeenkomst in deze zin mogelijk is, betekent echter nog niet dat de andersluidende uitleg die het hof aan de rechtsverhouding tussen partijen heeft gegeven, onjuist of onbegrijpelijk is. De uitleg van het hof is geenszins onbegrijpelijk, waarbij de A-G erop wijst dat het hof voor zijn uitleg aanknoopt bij onder meer de verklaring van de gezamenlijke boekhouder van partijen (de boekhouder) en het verzoek van zoon 3 in 2016 om informatie of de vordering van de vader belastingvrij kon worden weggeboekt als kwijtscheldingswinst.

In het vervolg van het subonderdeel is de klacht te lezen dat het hof ten onrechte heeft nagelaten om ambtshalve rechtsgronden aan te vullen. Daarbij wijst het erop dat het niet ongebruikelijk is dat ouders met (renteloze, opeisbare) leningen kinderen helpen met een

onderneming.

Reeds omdat de klacht geen rechtsregel aanduidt die het hof ten onrechte niet ambtshalve zou hebben toegepast, kan de klacht niet slagen. Mogelijk is met de klacht bedoeld dat van algemene bekendheid zou zijn (art. 149 lid 1 Rv) dat 'niet ongebruikelijk is' dat ouders met (renteloze, opeisbare) leningen kinderen helpen met een onderneming. Ook als dat zo zou zijn, maakt dat de uitleg van het hof nog niet onjuist of onbegrijpelijk.

Subonderdeel 1.3 voegt daaraan toe dat de stellingen van de zoons steeds erop neerkomen dat de bedoeling van partijen was het telkens schenken van een deel van de schuld onder de geldleningsovereenkomsten die om fiscale redenen zijn gesloten. Daarmee blijft ook in deze stellingname de niet-geschonken 'schuld' voor het overige uit hoofde van de geldleningsovereenkomsten ongewijzigd. Dit zou niet anders kunnen worden begrepen dan dat zoon 1 en zoon 2 in beginsel een terugbetalingsplicht hebben die steeds deels zou vervallen. Ook de door het hof aangehaalde verklaring van de boekhouder bevestigt dat bij een geleidelijke of gefaseerde afboeking van de schuld, die schuld uit geldlening voor het overige blijft bestaan, met in beginsel een terugbetalingsplicht voor dat overige. Het oordeel van het hof dat niet is gebleken dat de zoons verplicht waren om de verstrekte bedragen terug te betalen, is in het licht van het voorgaande onvoldoende gemotiveerd, aldus het subonderdeel.

Het subonderdeel ligt grotendeels in het verlengde van (het eerste deel van) subonderdeel 1.2 en faalt om de redenen zoals hiervoor aangeduid. In aanvulling daarop merkt de A-G op dat uit de uitspraken van de zoons en de verklaring van de boekhouder niet noodzakelijk volgt dat sprake is van een schuld die in beginsel moet worden terugbetaald voor zover deze nog niet is kwijtgescholden. Volgens deze uitspraken en verklaring is het nimmer de bedoeling geweest dat er zou worden terugbetaald, terwijl alleen met het oog op het vermijden van schenkingsbelasting de schenkingen zijn geadministreerd als 'geldleningsovereenkomsten' waarop jaarlijks administratief een bedrag wordt afgeboekt. Het gebruik van aanhalingstekens maakt duidelijk dat volgens de zoons niet werkelijk sprake was van een geldleningsovereenkomst of van een schuld aan de vader. Het hof is terecht uitgegaan van de opvatting dat bij de uitleg van de rechtsverhouding tussen partijen zo nodig door de papieren werkelijkheid heen gekeken moest worden, omdat het erop aankomt wat partijen daadwerkelijk hebben beoogd en redelijkerwijs mochten begrijpen.

Subonderdeel 1.4 klaagt dat onbegrijpelijk is dat het hof in r.o. 3.25 heeft geoordeeld dat uit de verklaringen van herroepelijke schenking een aanwijzing volgt dat de vader jaarlijks bedragen aan zoon 1 en zoon 2 heeft geschonken en dat vanaf 2021 niet meer wilde, en dat dit volgens het hof bevestigt dat hij niets op schrift heeft gesteld waaruit een terugbetalingsplicht volgt. Voorts wijst de vader op enkele stellingen, in het licht waarvan het kennelijke oordeel van het

hof dat de vader ook is uitgegaan van (jaarlijkse) schenkingen, onbegrijpelijk zou zijn.

Deze klachten slagen niet. Het hof heeft geoordeeld dat uit de verklaringen van onherroepelijke schenking een aanwijzing is te halen dat de vader jaarlijks bedragen aan zijn zoons heeft geschonken, maar dat vanaf 2021 niet meer wilde. Deze verklaringen houden in dat de vader met ingang van 2021 géén jaarlijkse schenkingen meer wil doen. In het woordje 'meer' heeft het hof een aanwijzing gelezen dat voor 2021 er wel een wil tot schenking bestond. Dat is niet onbegrijpelijk. Voorts heeft het hof niet geoordeeld dat de verklaringen van herroepelijke schenking 'bevestigen' dat de vader niets op schrift heeft gesteld over een terugbetalingsverplichting. Het hof heeft niet meer bedoeld dan dat de verklaringen van herroepelijke schenking niet kunnen dienen ter onderbouwing van de stelling van de vader dat een terugbetalingsverplichting is overeengekomen.

De overige klachten van het subonderdeel falen bij gebrek aan feitelijke grondslag. Zij gaan kennelijk ervan uit dat het hof in r.o. 3.25 heeft geoordeeld dat ook de vader is uitgegaan van schenkingen en niet van geldleningen ten aanzien waarvan de zoons een terugbetalingsplicht hadden. Het hof heeft in r.o. 3.25-3.27 niet meer of anders geoordeeld dan dat de vader in het licht van de gemotiveerde betwisting door de zoons onvoldoende heeft gesteld om een terugbetalingsplicht te kunnen aannemen. Dit spoort met de taak van het hof volgens artikel 24 lid 1 Rv, namelijk de zaak beslissen op de grondslag van wat de vader als eiser aan zijn vordering ten grondslag had gelegd. Voor afwijzing van die vordering volstaat dat de deugdelijkheid van de feitelijke grondslag van de vader niet is komen vast te staan.

Het falen van de klachten van de subonderdelen 1.2-1.4 betekent dat subonderdeel 1.5 geen behandeling meer behoeft. De A-G bespreekt dit subonderdeel ten overvloede.

Subonderdeel 1.5 bestrijdt het oordeel in r.o. 3.24 en 3.28 dat geen sprake is van een verplichting om geld te verstrekken. Het klaagt in de eerste plaats dat het hof bij zijn beoordeling ten onrechte niet tot uitgangspunt heeft genomen de stelling van de vader dat hij bij de verstrekte bedragen van € 140.382 altijd is uitgegaan van een geldlening en niet van een schenking.

De klacht faalt, omdat het hof wel degelijk tot uitgangspunt heeft genomen dat de vader ervan is uitgegaan dat sprake is van een geldlening en niet van een schenking. Dit volgt niet alleen uitdrukkelijk uit r.o. 3.23, waar het hof overweegt dat de vader terugbetaling wil, omdat de bedragen aan zoon 1 en zoon 2 zijn geleend, maar ook impliciet uit het feit dat het hof in r.o. 3.24 de betwistingen door de zoons beoordeelt. Het subonderdeel verwijst naar diverse stellingen zoals genoemd in subonderdeel 1.4. Zonder nadere toelichting, die ontbreekt, valt niet in te zien dat die stellingen kunnen leiden tot het oordeel dat voor de vader wél een

verplichting bestond om de bedragen te verstrekken.

Het subonderdeel klaagt in de tweede plaats dat het hof, door in r.o. 3.24 uit de daar genoemde feiten en omstandigheden de door de zoons gestelde vrijblijvendheid bij de verstrekte gelden en vaders oogmerk vast te stellen en daarop te concluderen dat in elk geval niet bleek dat de vader zich ertoe had verplicht om de zoons een of meerdere keren een som geld te verstrekken, in strijd met artikel 24 Rv de zaak niet onderzocht en besliste op de feitelijke grondslag die de vader aan zijn terugbetalingsvorderingen ten grondslag heeft gelegd en het in strijd met artikel 149 lid 1 tweede volzin Rv niet de door hem gestelde en door de zoons betwiste (rechts)feiten heeft beoordeeld om deze als vaststaand vast te stellen.

De klacht faalt. Het hof heeft in r.o. 3.24 tot uitgangspunt genomen dat volgens de vader sprake is van een overeenkomst van geldlening, en daarin klaarblijkelijk ook gelezen dat hij zich op het standpunt stelt dat hij verplicht was om de gelden aan zijn zoons te verstrekken. Die grondslag moest het hof beoordelen en dat heeft het gedaan. Daarbij heeft het hof betrokken wat de zoons bij wijze van betwisting tegen die grondslag hadden ingebracht. Niet meer, niet minder.

De klacht faalt bij gebrek aan feitelijke grondslag voor zover zij ervan uitgaat dat het hof in r.o. 3.24 heeft geoordeeld dat de vader de bedragen van € 140.382 vrijblijvend heeft verstrekt. Het hof heeft niet meer of anders overwogen dan dat niet is gebleken, oftewel de vader onvoldoende (onderbouwd) heeft gesteld, dat er sprake was van een verplichting om de bedragen aan de zoons te verstrekken. Ook overigens is het oordeel van het hof niet onbegrijpelijk. De vader heeft weliswaar gesteld dat hij heeft bedoeld de bedragen – renteloos en opeisbaar – aan de zoons te lenen, maar op de vindplaatsen waarnaar in de procesinleiding wordt verwezen valt niets te lezen waaruit volgt dat, waarom en op welke wijze hij zich heeft verbonden om aan zijn zoons geld te verstrekken.

Tot slot bevat het subonderdeel nog een klacht voor het geval dat het hof in r.o. 3.24 (mede) ‘het bevrijdend verweer’ van zoon 1 en zoon 2 dat sprake is van schenkingen besprak.

Die klacht faalt bij gebrek aan feitelijke grondslag, omdat de overwegingen van het hof betrekking hebben op de grondslag van de vordering van de vader, namelijk of er sprake is van een overeenkomst van geldlening, en niet op enig bevrijdend verweer van zoon 1 en zoon 2.

Subonderdeel 2.1 van onderdeel 2 richt zich tegen r.o. 3.22-3.28, mede in het licht van het oordeel in r.o. 3.18. Het hof overweegt daar, over de vordering van de vader tot terugbetaling van € 50.000 door zoon 1 en zoon 2, omdat die bedragen aan hen zijn geleend:

‘Ook kan niet uit de brief van de gemachtigde van 18 februari 2022 worden afgeleid dat zoon 1

en zoon 2 hebben erkend dat er voor de € 50.000 sprake is van een geldlening. Bij de uitleg van die brief gaat het volgens de zogenoemde Haviltexmaatstaf namelijk om de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze brief mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. De tekst is daarbij belangrijk maar niet doorslaggevend. Toegegeven kan worden dat de gemachtigde de indruk van een lening wekt met de opmerkingen dat “wel degelijk sprake is van een geldleningsovereenkomst”, maar dat is niet los te zien van de omstandigheid dat dit wordt geschreven in reactie op de stelling dat zoon 1 en zoon 2 gelden zouden hebben verduisterd. De gemachtigde schrijft verder inderdaad dat aan zoon 1 en zoon 2 € 140.382 is geleend maar in het vervolg wordt echter uitdrukkelijk betwist dat er een verplichting tot terugbetaling was afgesproken, terwijl dat wel een van de vereisten is om een geldlening aan te nemen. Ook wordt meteen een (fiscale) verklaring gegeven hoe met dit bedrag werd omgegaan en wordt de brief afgesloten met een betwisting van de vorderingen. Het hof hecht daarom minder belang aan het gebruik van de termen “geldleningsovereenkomst” en “geleend”: De vader mocht er op basis van de gehele brief redelijkerwijs niet vanuit gaan dat zoon 1 en zoon 2 de lening (en dus ook een terugbetalingsplicht) erkenden. Hetzelfde geldt voor de weergave in de conclusie van antwoord van 29 juni 2022, waarin zoon 1 en zoon 2 onder punt 8 niet alleen geldleningsovereenkomsten noemen, maar ook meteen wijzen op het ontbreken van een terugbetalingsplicht. Daarmee is er geen gerechtelijke erkenning van het bestaan van een geldleningsovereenkomst.’

Het subonderdeel bevat diverse klachten. Allereerst heeft het hof ten onrechte geen beslissende betekenis toegekend aan de schuldbekentenissen van de zoons in hun verklaring van 1 oktober 2020 in samenhang met de brief van 18 februari 2022. Het hof heeft aldus miskend dat ook gedragingen van partijen na het sluiten van de overeenkomst van belang kunnen zijn voor de aan de overeenkomst te geven uitleg.

De klacht faalt, omdat uit niets volgt dat het hof uit zou zijn gegaan van de opvatting dat bij uitleg van een overeenkomst geen acht mag worden geslagen op gedragingen van partijen van na het sluiten van de overeenkomst. Het hof heeft de verklaring van 1 oktober 2020 en de brief van 18 februari 2022 niet uitgelegd in de zin als door de vader bepleit, namelijk dat de zonen daarin het bestaan van een geldlening zouden hebben erkend. Zo’n uitleg valt geheel binnen het domein van de rechter die over de feiten oordeelt.

Daarnaast klaagt het subonderdeel, voor zover het hof in r.o. 3.22-3.28 minder belang heeft gehecht aan het gebruik van de termen ‘geldleningsovereenkomst’ en ‘geleend’ in de brief van 18 februari 2022, om de in r.o. 3.18 genoemde redenen, dit oordeel onjuist of onbegrijpelijk is, omdat het gebruik van deze termen een aanwijzing of bevestiging (kunnen) inhouden over de betekenis die zij, over en weer, aan hun mondeling tot stand gekomen overeenkomst

toekenden.

De klacht faalt. Het enkele feit dat de termen ‘geldleningsovereenkomst’ en ‘geleend’ mogelijk ook hadden kunnen leiden tot het oordeel dat sprake is van een overeenkomst van geldlening, maakt de uitleg die het hof aan de rechtsverhouding tussen partijen heeft gegeven nog niet onbegrijpelijk.

Subonderdeel 2.2 richt zich tegen r.o. 3.29 waar het hof overwoog:

‘Het hof gaat ten slotte voorbij aan de bewijsaanbiedingen van partijen omdat geen feiten of omstandigheden zijn gesteld of gebleken die tot een ander oordeel zouden leiden als ze zouden worden bewezen.’

Het subonderdeel klaagt dat het hof ten onrechte het voldoende concrete en gespecificeerde (tegen)bewijs dat de vader heeft gedaan, heeft gepasseerd. Dezelfde klacht wordt ook aangevoerd voor het geval r.o. 3.24-3.27 moeten worden gezien als de beoordeling van ‘het bevrijdende verweer’ van zoon 1 en zoon 2 dat sprake was van schenkingen die alleen om fiscale redenen als geldleningsovereenkomst zijn aangemerkt.

De klachten falen. Het hof heeft immers geoordeeld dat de vader niet voldoende (onderbouwd) heeft gesteld dat sprake is van een verplichting voor de vader om gelden te verstrekken en een verplichting voor de zoons om deze gelden terug te betalen. Aan bewijslevering kwam het hof dus niet toe en dus ook niet aan het bewijsaanbod van de vader.

Conclusie

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-11-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:1282

Zaaknummer: 25/00215

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een langdurige behandeling valt niet onder artikel 1:265h BW, waarbij een kinderrechter eenmalig toestemming kan geven. Een langdurige behandeling past beter bij een gedeeltelijke gezagsoverheveling als bedoeld in artikel 1:265e BW, waarbij de duur daarvan is verbonden aan de duur van de machtiging tot uithuisplaatsing.

Feiten en omstandigheden

De moeder oefent alleen het gezag uit over de minderjarige. Sinds 17 september 2024 staat de minderjarige onder toezicht van de gecertificeerde instelling (GI) en sinds 18 februari 2025 is de minderjarige uit huis geplaatst.

De minderjarige gaat sinds 1 april 2025 niet meer naar school, vanwege onhoudbaar en onveilig gedrag van de minderjarige.

De GI heeft op dezelfde dag een spoedverzoek ingediend voor het verkrijgen van vervangende toestemming medische behandeling ingevolge artikel 1:265h BW.

Bij bestreden beschikking van 16 april 2025 heeft de kinderrechter aan de GI vervangende toestemming verleend voor de behandeling bij [naam 1] en het toedienen van medicatie. De beschikking is door de kinderrechter uitvoerbaar bij voorraad verklaard.

Op 11 mei 2025 heeft de minderjarige fysiek geweld gebruikt tegen de gezinshuisvader. Hierna is de minderjarige geplaatst bij [naam 2]. Vanaf die tijd tot 3 juli 2025 zijn meerdere incidenten geregistreerd waarbij de minderjarige verbaal, fysiek en sociaal grensoverschrijdend gedrag heeft laten zien. Er waren fysieke interventies noodzakelijk om de veiligheid van de minderjarige en/of de omgeving te waarborgen. Vanwege voornoemd gedrag vlak voor het voorgenomen kindgesprek met een raadsheer van het hof, ging dat gesprek niet door.

Volgens de opeenvolgende behandelende instellingen [naam 1 en naam 2] is een professionele beoordeling nog niet voorhanden, is het nog onduidelijk wat de oorzaak is van de gedragsproblemen van de minderjarige en daarmee samenhangend of, en zo ja welke, medische behandeling en medicatie voor de minderjarige noodzakelijk is. Inmiddels slikt de

minderjarige medicatie vanwege de werkhypothese dat sprake is van een emotieregulatiestoornis.

Na een incident op 3 september 2025 hebben de vaste jeugdbeschermers zich teruggetrokken en tot op heden zijn er geen nieuwe jeugdbeschermers aan het gezin gekoppeld.

De moeder verzoekt het hof om de bestreden beschikking te vernietigen en het inleidende verzoek van de GI ten aanzien van de vervangende toestemming voor een medische behandeling alsnog af te wijzen.

Beoordeling en motivering

De vervangende toestemming is door de GI gevraagd en door de kinderrechter verleend op grond van artikel 1:265h lid 2 BW. Op grond van dat artikel kan de kinderrechter, in het geval dat er een ondertoezichtstelling is, vervangende toestemming verlenen voor de medische behandeling van een minderjarige jonger dan twaalf jaar indien behandeling noodzakelijk is om ernstig gevaar voor de gezondheid van de minderjarige af te wenden en de ouder die het gezag uitoefent zijn toestemming daarvoor weigert.

Er was volgens het hof sprake van een ernstig gevaar voor de gezondheid van het kind. Gelet op het heftige verbale en fysieke gedrag dat de minderjarige laat zien, is sprake van een ernstig gevaar voor haar geestelijke en haar fysieke gezondheid. Behandeling voor de gedragsproblematiek van de minderjarige is van groot belang om verdere bedreiging van haar ontwikkeling op meerdere leefgebieden te voorkomen.

Het hof is echter van oordeel dat de bestreden beschikking dient te worden vernietigd. De moeder heeft aan de GI toestemming verleend om te starten met therapieën voor de minderjarige. Daarvoor was geen vervangende toestemming meer vereist. Omdat het onduidelijk is welke therapie zal moeten worden gevolgd, welke medicatie er eventueel wordt voorgeschreven en wat de duur van een en ander zal zijn, valt een dergelijke langdurige behandeling niet onder het bereik van artikel 1:265h BW, waarbij door een kinderrechter eenmalig toestemming wordt gegeven voor een behandeling.

Een langdurige behandeling zoals bij de minderjarige plaatsvindt, past beter bij een gedeeltelijke gezagsoverheveling als bedoeld in artikel 1:265e BW, waarbij de duur daarvan is verbonden aan de duur van de machtiging tot uithuisplaatsing. Dat biedt namelijk ook de waarborg dat er gedurende het verloop van de medische behandeling een gezagsdrager is die daarop toezicht kan houden en met wie de zorgverlener contact zal moeten onderhouden. In het onderhavige geval, ontbreekt een dergelijke waarborg tijdens het langdurige traject. Dat verdraagt zich niet met de bescherming waarop zowel de minderjarige als de gezaghebbende

moeder aanspraak moeten kunnen maken.

Het hof stelt vast dat voor de continuering van de behandeling van de minderjarige en haar medicatiegebruik geen toestemming is verleend door de moeder en – nu de bestreden beschikking wordt vernietigd – ook geen vervangende toestemming is verleend door de rechter op grond van artikel 1:265h BW.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de kinderrechter voor zover deze ziet op de verleende toestemming voor de medische behandeling van de minderjarige bij [naam1] en het toedienen van medicatie, en in zoverre opnieuw beschikkende: wijst het verzoek van de GI voor het verlenen van vervangende toestemming voor een medische behandeling en het toedienen van medicatie op grond van artikel 1:265h BW voor de minderjarige af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-10-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:6793

Zaaknummer: 200.357.279/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Prejudiciële vragen over genderneutrale registratie in registers van de burgerlijke stand lenen zich niet voor beantwoording. De rechtspolitieke, juridische en beleidsmatige keuzes over een non-binaire registratie, zijn voorbehouden aan de wetgever. De rechter moet een verzoek om een genderneutrale registratie beoordelen met inachtneming van de rechten van de betrokkenen. Bij de rechterlijke afweging tussen individueel belang en algemeen belang, zal de maatschappelijke acceptatie van een non-binaire registratie een rol spelen.

Achtergrond van de prejudiciële vragen

Bij verwijzingsbeschikking van 22 augustus 2025 heeft de rechtbank Noord-Nederland, op grond van artikel 392 Rv, prejudiciële vragen gesteld, die grotendeels overeenkomen met prejudiciële vragen die de rechtbank Den Haag op 17 december 2021 aan de Hoge Raad heeft gesteld.

De achtergrond van de prejudiciële vragen is volgens de rechtbank Noord-Nederland dat afwijzing van een verzoek om genderneutrale registratie (i) niet zonder meer een inbreuk oplevert op in artikel 8 EVRM beschermende rechten, (ii) de huidige wetgeving toewijzing niet mogelijk maakt en is gebaseerd op een afweging die gelet op de rechtspraak van het EHRM lijkt te vallen binnen de 'margin of appreciation', en (iii) anders dan in 2022 toen de Hoge Raad heeft afgezien van beantwoording van de prejudiciële vragen in de Haagse zaak, geen concreet en reëel vooruitzicht bestaat op een wetswijziging die toewijzing van het verzoek wel mogelijk maakt.

Overwegingen van de procureur-generaal

De procureur-generaal (P-G) stelt voorop dat het aan de overheid is om te bepalen hoe de overheidsregistratie van personen wordt ingericht en de wettelijke regeling hierover wordt vormgegeven.

De Nederlandse wet biedt geen mogelijkheid tot wijziging of verbetering van de binaire geslachtsregistratie in een geboorteakte in een 'X' of een andere genderneutrale aanduiding.

Daarin leek verandering te komen met het amendement van 30 november 2021 van het Tweede Kamerlid Van Ginneken op het wetsvoorstel Wijziging vermelding geslacht in geboorteakte. Maar dit amendement is in 2022 ingetrokken, en een in 2023 in consultatie gebrachte initiatiefwet vereenvoudiging non-binaire geslachtsvermelding heeft niet geleid tot indiening van een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

Op 2 juli 2025 heeft het kabinet laten weten gehoor te zullen geven aan een herhaalde oproep (in april 2024 en april 2025) van een meerderheid van de Tweede Kamer tot intrekking van het wetsvoorstel Wijziging vermelding geslacht in geboorteakte.

Op dit moment bestaat geen zicht op wetgeving in de nabije toekomst waarmee genderneutrale registratie in een geboorteakte wettelijk mogelijk zal worden gemaakt. De huidige stand van zaken op het gebied van te verwachten wetgeving verschilt dus van de situatie waarin de Hoge Raad verzocht werd om de prejudiciële vragen te beantwoorden in de Haagse zaak.

De P-G ziet hierin echter geen reden om nu wel tot beantwoording van de prejudiciële vragen over te gaan. Het is aan de wetgever om op basis van democratisch gelegitimeerde besluitvorming rechtspolitieke keuzes te maken over het al dan niet wettelijk mogelijk maken van genderneutrale registratie in een geboorteakte en, als wordt besloten om dit onderwerp wettelijk te regelen, te kiezen op welke manier een regeling hierover zal worden vormgegeven.

De P-G vindt het allereerst van belang dat uit de uitspraak van 31 januari 2023 van het EHRM in de zaak *Y/Frankrijk* volgt dat de overheid op grond van artikel 8 EVRM niet verplicht is om een genderneutrale registratie (wettelijk) mogelijk te maken. Aangezien geen sprake is van een schending van het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op eerbiediging van het privéleven, doet zich ook niet de vraag voor (zoals geformuleerd in de eerste prejudiciële vraag) of de rechter dient te voorzien in een rechtstekort als gevolg van strijdigheid van het nationale recht met een verdragsbepaling.

Daarnaast wijst de P-G erop dat het al dan niet introduceren van de wettelijke mogelijkheid van genderneutrale registratie afhangt van rechtspolitieke keuzes die zijn voorbehouden aan de wetgever. Dit vraagt om een parlementaire discussie over de in de samenleving levende opvattingen over de rechtspositie van non-binaire personen en over de wenselijkheid van wetgeving op dit gebied.

Bovendien geldt dat, wanneer wordt besloten om een wettelijke regeling in te voeren, dit

ingrijpende gevolgen zal hebben voor andere wet- en regelgeving waarin van een binaire geslachtsregistratie wordt uitgegaan. Dit vergt een zorgvuldige wetgevingsoperatie waarbij de gevolgen van een non-binaire geslachtsregistratie in kaart moeten worden gebracht en de nodige aanpassingen moeten worden verricht in bestaande wet- en regelgeving alsmede in ICT-systemen van de overheid.

Een ander punt is dat, wanneer een wettelijke regeling wordt ingevoerd, keuzes moeten worden gemaakt over de vormgeving van de regeling, dat wil zeggen de voorwaarden waaronder en de wijze waarop een geslachtsneutrale registratie mogelijk moet zijn alsmede de temporele werking van de regeling. Hier hebben de overige prejudiciële vragen betrekking op.

De prejudiciële vragen die de rechtbank (in het kader van art. 8 EVRM) heeft voorgelegd raken dus aan kwesties waarover de wetgever, op basis van een parlementair debat en na een zorgvuldige afweging van de betrokken belangen, keuzes zal moeten maken van rechtspolitieke, juridische en beleidsmatige aard. Dit zijn keuzes waarin de rechter niet mag treden.

De rechter zal een verzoek om een genderneutrale aanduiding moeten beoordelen met inachtneming van de in het geding zijnde rechten van de betrokkenen. Hierbij zal de rechter een afweging moeten maken tussen het individuele belang van de betrokkene en het algemeen belang bij instandhouding van het wettelijke uitgangspunt van binaire geslachtsregistratie. In dat verband zal ook een rol spelen de vraag in hoeverre een geslachtsneutrale registratie maatschappelijk geaccepteerd is.

Conclusie

De P-G adviseert de Hoge Raad om op grond van artikel 393 lid 8 Rv af te zien van de beantwoording van de prejudiciële vragen.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-11-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:1213

Zaaknummer: 25/02794

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onderbewindstelling: gronden niet aanwezig ten tijde van bestreden beschikking en ook op dit moment niet. Vernietiging bestreden beschikking. Ingevolge het bepaalde in artikel 1:384 BW jo. artikel 1:448 lid 4 BW neemt, indien een beschikking waarbij bewind is uitgesproken in hoger beroep of cassatie wordt vernietigd en het verzoek tot onderbewindstelling alsnog wordt afgewezen, de taak van de bewindvoerder daags na deze uitspraak een einde.

Feiten en omstandigheden

De goederen van de rechthebbende zijn in januari 2025 onder bewind gesteld. De rechthebbende is het daar niet mee eens en wil dat de bestreden beschikking wordt vernietigd en het verzoek tot onderbewindstelling wordt afgewezen. De zaak gaat over de vraag of bewind nodig is.

Beoordeling en motivering

De rechthebbende stelt dat er geen gronden voor bewind (hebben) bestaan. Hij verkeert in goede (mentale én fysieke) gezondheid, is op de hoogte van zijn financiële situatie en handelt daarnaar. De rechthebbende verzoekt de verweerders te veroordelen in de proceskosten, nu er geen goede grond is voor het verzoek tot bewindstelling.

De verweerders voeren geen verweer tegen het verzoek van de rechthebbende met betrekking tot de onderbewindstelling, maar zijn het niet eens met het verzoek inzake de proceskosten. De verweerders zijn de procedure in eerste aanleg gestart met een gerechtvaardigd belang, te weten het beschermen van de belangen van hun ouders. Er is aldus geen sprake van misbruik van het procesrecht.

Het hof verwijst naar artikel 1:431 lid 1 BW, inzake de gronden voor bewindstelling. Het hof is van oordeel dat deze gronden niet aanwezig waren ten tijde van de bestreden beschikking en ook nu niet aanwezig zijn. Niet is vast komen te staan dat de rechthebbende geen verantwoordelijk financieel inzicht zou hebben. Ter zitting heeft de rechthebbende

aangegeven samen te zullen werken met de bewindvoerder van zijn vrouw, zodat zij niets tekortkomt. Uit artikel 1:384 BW jo. artikel 1:448 lid 4 BW volgt dat de taak van de bewindvoerder de dag na deze uitspraak zal eindigen. Er is volgens het hof geen aanleiding tot een proceskostenveroordeling zoals door de rechthebbende verzocht.

Conclusie

Het hof vernietigt de beslissing van de kantonrechter voor wat betreft de onderbewindstelling van de (toekomstige) goederen van rechthebbende.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:3097

Zaaknummer: 200.353.649/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Artikel 1:207 BW. In hoger beroep alsnog (postuum) gerechtelijke vaststelling vaderschap.

Feiten en omstandigheden

De verzoeker is geboren in 1964. Zijn moeder, die nooit gehuwd is, overleed in 2018. De moeder heeft gezegd dat de heer zijn vader is. De heer overleed in 2023 en was gehuwd. Uit dat huwelijk zijn drie kinderen geboren.

Bij de rechtbank heeft de verzoeker primair verzocht het vaderschap van de heer gerechtelijk te laten vaststellen en subsidiair een DNA-onderzoek te gelasten, waaraan een halfbroer zijn medewerking dient te verlenen. De rechtbank heeft deze verzoeken afgewezen.

Beoordeling en motivering

De verzoeker gaat tegen deze beslissing in hoger beroep. Op grond van artikel 1:207 lid 1 aanhef en onder b BW kan het ouderschap van een persoon, ook indien deze is overleden, door de rechter op verzoek van het kind worden vastgesteld op de grond dat deze persoon de verwekker is van het kind. Het hof benadrukt dat door DNA-onderzoek is komen vast te staan dat de verzoeker dezelfde biologische vader heeft als de kinderen die uit het huwelijk van de heer geboren zijn. Die kinderen hebben in een brief verklaard dat de heer inderdaad de biologische vader is van de verzoeker, gelet op hetgeen de moeder hierover heeft verteld, de buitenechtelijke relatie die de heer met de moeder gehad heeft, de contactmomenten tussen de heer en de verzoeker en het bedrag dat de heer aan de verzoeker heeft gelegateerd. Van bezwaren in de zin van artikel 1:207 BW is niet gebleken.

Betreffende de keuze van de geslachtsnaam wijst het hof erop dat op basis van artikel 1:5 lid 7 BW de verzoeker heeft verklaard dat hij zijn huidige geslachtsnaam wenst te behouden.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en stelt vast dat de heer de juridische vader van verzoeker is en dat de verzoeker zijn geslachtsnaam zal behouden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:7191

Zaaknummer: 200.351.378/01

Wetsartikelen: